

FRUYTA DEL TEMPS

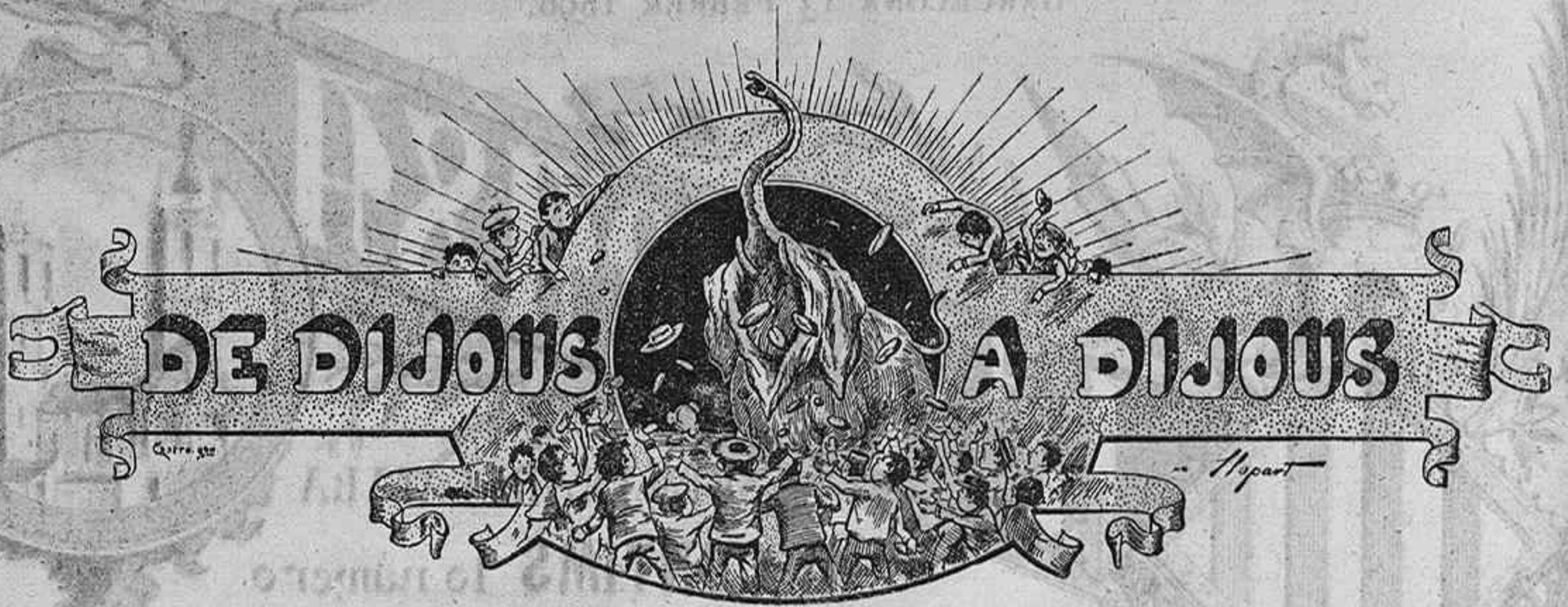
Ja que són en temps de màscaras ...
qualsevol fill de vehi...

¡crech que pendría un *esbronch*
d' una mascareta així!

(c) Ministerio de Cultura 2006

¡Y 'l qu' es lo mon!... La tal máscara,
curra com es y elegant...

aquí ahont la veuhem... ¡es filla

La tornada de 'n Titó de la milícia estigué en relació directa ab l' anada de 'n Battlori. Aquells pe-tóns havían de produhir aquells xiulets, per forsa, per conseqüència lògica; la despedida entusiasta al un no s' hauria explicat sense la benvinguda al altre de trista memoria. La desgraciada y may prou sentida mort d' aquell infelís peixater ha sigut lo coronament d' una série de fatalitats, vergonyas y miserias qu' han conduhit á la situació política al camí de la més negra desventura. Quan 'ls patriarcas d' una Iglesia ó Comunió política, pera acció de desagravis al seu ídol derrocat 's veuhen obligats á sacrificar una víctima ignocent en l' altar de sas creencias, ja pot assegurar-se que la religió á que perteneixen, es falsa; y més avuy que la idolatria es una baixesa condemnada al ridícul y al despreci.

L' enterro de la pobra víctima de la tornada de 'n Titó de marras sigüé la expressió més digna de sentiment de tot un poble vexat y atropellat per haver sigut prou franch en la manera d' interpretar la opinió nacional en aquellas circumstancias; humillat y perseguit com un gos per no consentir que s' ofengüés á la Patria ab miras hipócritas y egoistas..

Y no poguent agafar *peix*, 'ls pescadors dels drets individuals váren esmocar al *peixater*...
Y ¡viva la Constitució!

*
*
*

Las reynas dels animals del *Parque* sembla que s' ho hagin dit per lo referent á dotar de nous *vástagos* á son bestial reyalme. Després de la romántica *Julieta* que tanta sensació va causar ab son *alumbrament*, ara las crónicas contan que ha anat de part la coquetona *Lili*, á qual soberana, com á la anterior, se li han prodigat tots 'ls cuydados necessaris pera que la cosa anés ab tota felicitat. Afortunadament, segóns 'l *parte* diari del Majordom major del Palau lleoní, 'ls prínceps segueixen fent *metas* qu' es un gust, pera honra y gloria de la colecció zoológica. S' espera d' un día al altre que *buydi* també l' altra melindrosa que queda; que 'ns tindrà ab un *jay!* al cor fins qu' estigui llesta.

No ab tò festiu, sino molt seriament y fins ab cert sentit oficial, llegím noticias *irracionals* per l' istil molt sovint; y posada la importancia d' ellas al costat de la de otras que no se 'ls n' hi dona á pesar de tenir la que aquellas no haurían d' ostentar, fá perdre las ganas d' enterarse un h' m' de lo que passa á ciutat; puig no sembla sino que tota la crónica barcelonina 's reduheixi á parir lleonas, agafar gossos y robar pisos.

Lo fenómeno atmosféric que tant ha alarmat als *madriles*, té la seva explicació molt natural y posada á la rahó: carregada l' atmósfera madrilenya de tants gasos patriótics produhits per l' acumulació de *vivas* ardents y *moris* encesos, ab motiu de la *corazonada* de pochs días antes, havia d' explotar per lley fisico-política convertintse en fum, com una especie d' avís providencial als de baix y pera vergonya dels de dalt, contra quins y 'ls seus actes hasta ha protestat aixís, á sa manera imponent, la mateixa Naturalesa.

Además, lo Cel cansit de tanta farsa y al veure que tots aquets pasteles en *conserva* no son rés més que jochs de noys, ha volgut jugar á *bólit* ab la Terra y al cridar Deu ab veu de tró:—*Bólit!*— 'l dimoni devía cridar:—*¡Vinga!*—prò 's vá quedar pe 'l camí. Per cert, que, si hagués caygut allá ahont havia de caure, llástima de *bólit!*

*
*
*

Diálech de la setmana.

—¿Encare es mort aquell pobre peixater que ván *pelar* á Madrid?

—Si.

—¿Encare no 'ls han pelat, á n' als que 'l van *pelar*?

—No.

—¿Encare tením un *pel* de vergonya nosaltres?

—¡Y cá!

PEPET DEL CARFIL.

¡UN QUE SURT SEMPRE!

És molt raro l' any que passa,
sense que 'n Joseph Fardassa
no 's llensi... pe 'l Carnavall...

¡Ni un canó d' artilleria
l' atural... Quan ve aquet día...
¡ell, ha de té 'l *carcamall*...

¡'Ls planys y prechs de la dona
ré hi valen!... ¡No reflexiona
qu' es home casat y ab fills!...

Y apartant á la costella
d' un regany, se 'n va 'l trapella
pe 'l mon, ¡a corre perills!

Lo resto del any 'l passa
com un santet... No 's propassa
y compleix com bon casat...

Mes.. quan vé 'l jorn de la broma
¡en Fardassa ja ro es homel...
¡Es un caball desbocat!...

Mitj any avants de la diada,
ja 'n té alguna de pensada,
per quan arrivi 'l moment.

Ab la roba mes velleta
fá un disfrás, y una careta
s' arregla manyosament...

Y 'l veureu tot lo sant día
rumiant... Y en la fusteria
ahont treballa de fadrí

va espicantho ab gran catxassa,

y 'ls companys seguint la guassa
li omplan de fum lo *tupí* ..

L' un any li ve la fatiera
de *surti de pescatera*

crident:—*¡La sardina á vuy!*

Y á casa, 'l pobre, s' entorna
plé de *nyanyos* y ab la torna
d' un ull, que sembla un *bescuy!*

Altre any, lo taller en *pleno*,
vol qu' actúhi de *sereno*...

¡ab l' *orinal* per fanal!...

Pró ab un *mascarón* s' agafa ..
y aquet... ¡patatú! li esclafa
lo nás á cops d' orinal!

Un cop, li omplan la xaveta,
d' anar sent la *figuereta*,
ab la canya y cabasset...

Y ell sua... passa fatigas...
y al últim, queda de figas
y de setmanada, net!...

Y vaja... que 'l tal Fardassa
es d' aquells, que son la guassa
y la burla de tothom...

Ell 's creu que fa barrila
y l' infelis, no cavila
que 's diu Joseph .. ¡y es mal nom!

Justament... ¡l' any passat era!...
Nostre infelis *calavera*,
va volguer *llamá* á la gent.

Va agafar de la costella
una camisa, y ab ella
va fugir incontinent

No pensant en torná á casa,
tarde y vespre va fer l' ase,
per la Rambla, igual qu' un os...

Y al fi aburrit, á las quatre
del matí, va marxá al *catre*
plé de cansanci y de *tós!*...

Arriva y 's treu la roba
se 'n entra á dins de l' arcoba
y... ¡oh Deu! troba á sa muller
que tranquilament dormía. .
¡ab la dolsa companyia,
del amo del seu taller!...

Pró en Joseph no va alterar-se...
va callar... va recordarse
de que 's diu de nom Joseph.

Y puig que 'l nom ja s' ho porta
en Jep, d' allavors... comporta
¡que li carreguin 'l *gep!*

Y es fácil qu' un jorn d' aquestos
entre 'ls tipos indigestos
que surten... hi hagi algún *bou*...

Si 'l veuhen.. ¡gástinli guassal
¡Tot ho pren!... Será en Fardassa
qu' estrenará 'l disfrás nou!

M. RITUSC.

Esclats

Sembla estrany y hasta impossible
que t' estimi ab tant anhel
sapiguent, mon bè, qu' ets dona,
y que totas enganyéu.

—
Si tú dius que m' ets amiga
y jo com á tal te tinch,
per qué jo de tú recelo
y tú recelas de mí?

—
Entro al temple, miro als sants
y al moment penso ab l' infern;
surto al carrer, veig ta cara
y sembla que vegi 'l cel.

UN A. VENDRELLENCH.

EPÍGRAMAS

—¿Quina carrera segueix
lo seu fill, senyor Sevér?
—Per ara la de las armas.
—¿Es á dir, donchs, que vol ser
militar?

—Cá! s' equivoca;
'l tinch aprenent d' armè.

LLUÍS SALVADOR.

—¡Desde que porto pedassos
fingeix sempre que no 'm veu!
—¡Ay! dispensi, senyò Aleu:
no veig un burro á dos passos.

J. ROBERT P.

Cosus d' América

TENIR molt estrellada la bandera,
Pero, en la historia, intensas nuvoladas;
Negror ab que sas fullas enteladas
Veü clar qui no pateixi de *ceguera*.

Lo negoci, per única senyera;
La protecció, ab ventatjas calculadas;
Fer l' amich y clavarnos bofetadas
Com la de 'n Mora, ab cara molt riallera.

Fabricar los *canards* á tota mida,
Més grans, com més ressoni 'l drinch de l' or;
Afirmá 'ls *drets*, y dá 'ls debers a dida,
Si resulta qu' ell n' es, lo Estat mes fort:
Aixó, per més que 'ls sembli, á molts, mentida,
N' es lo gran poble ¡*Estats Units del Nort!*

FRANCESCH MARULL.

Engruna

Dius, nena, que só un cobart
y es molt cert, que ho endevinas,
mes si jo cobart no fós...
¡que poch segura estariás!

J. M.ª PLANAS.

CARETAS Y FIGURINS

1	Mestre <i>modernista</i> (falta la pipa)	5	Premi d' un «Concurs de bellesas»	9	<i>Patriota</i> dels que s' entussiasman.
2	Mestre d' estudi.	6	Guardacantó de ca 'n Llibre.	10	Enamorats de cor.
3	Venedor de <i>Cieros</i> .	7	<i>Rhama S' Ama</i> .	11	Lo noy de 'n Nofre Llonza.
4	Espectador de obras plagiadas	8	Estratègich de café.	12	Militars de <i>marcial aspecto</i> .

LA TOMASA

¡Mes de bullici y de grescal
¡Mes de broma y de gatzaral
¡Lo trapasser Carnestoltas,
quantas novas, enmascaral

Bois 1896

ILLO MUNDO DE L' HORTENSIA!

FEYA dos mesos que m' havia casat.

Eran las tres de la tarde. La meva criada va entregarme una carta.

La esquela deya: «Querido poeta: He leído su inspirada poesía «El canario viudo» y aun que no tengo el honor (1) de conocer á V. le espero en mi casa, para tomar café, á las tres y media. Mi marido estará fuera. Su admiradora Hortensia. Dirección: Calle Canuda n.º... 4.º - 1.ª»

Haig de confessarho: la lectura d' aquesta carta, va omplirme de satisfacció.

Tocar la corda sensible d' una dona, describint lo dolor experimentat per un canari al perdre la seva femella, mereix una corona de llorer de las mes grossas... de las reservadas únicament als genis majors d' edat.

Vaig agafar lo *sobretudo* y vaig volar á casa la meva admiradora.

¿Que no hi haurian anat vostés?

Es vritat qu' això de que 'l *marit seria fora*, feya sospitar si... ¿m' entenen? y un espós conforme s' ha d' abstenir de acudir á certas citas; pero ¡nada! vaig acudirhi, pensant que si abundavan las donas de *Putifar*, també hi havia *castos Josephs*, com un servidor, verbigracia.

D' altra part, podia tractarse d' una dona tot cor, tot amor á la poesia, casada ab un home prosáich —lo meu sastre, per exemple—dels que no comprenen altra art métrica que la de amidar pessas de roba y las costellas dels parroquians morosos.

Per xó vaig anarhi.

La mateixa Hortensia va sortir á obrirme; mes ben dit: a mi no 'm va obrir res... va obrir la porta.

Jo, vaig entrar saltantme 'l cor... pensant que potsè sortiria saltant las escalas.

La tal Hortensia estava sugestiva, encantadora. Rossa com un fil d' or... blanca com una coloma... com las colomas que son blancas.

Me vaig donar á coneixe... y ella va semblar que quedava contrariada.

Pensantme que no 'm volía creure; y no portant demunt altra proba fehacient de que jo era l' autor de «El canario viudo» vaig ensenyarli las inicials de la friolera de la meva camisa.

Semblant grosseria va acabar de disgustarla.

Després va dirme:

—No l' estranyi la meva fredor: Jo á vosté, me l' havia afigurat ros, grassó, de veu do'sa... en fi... una monada.

—Denchs, ja ho veu.—vaig contestarli—soch moreno, magre, de veu aspre... pero 'm sembla que 'l ser com soch, no es cap inconvenient pera que pugui pendre café, á las tres y mitja de la tarde, ab una senyora qu' ha tingut l' amabilitat de convidarme.

—Es vritat; entri, entri...

Mentres beguerem l' aromátich such, cambiárem ben pocas paraulas.

Ella no mes va dir: —¡Ay, qu' es calent!—referintse al café.

Y jo:—¡Ja ho sabia! ¡Avants que vosté m' hi escaldat la llengua!

Després vaig treure un puro (?) y vaig dir á la meva admiradora:

—¿Es servida?

—No acostumo. No mes una vegada, á casa del meu cosí, 'l general, varias senyoras per fer broma, varem fumar un cigarret de l' Habana. ¿Es habano aquet puro de vosté?

—Com l' hi esplicaré ara, senyora: Es una *labor especial* propia pera poetas y otras personas despreocupadas. Qui en diu *caliquenyos*, qui *quarteleros*, pero 'l nom no fá la cosa; la qüestió es que qui logra fer tirar á un puro d' aquets, sense caure en basca, pot assegurar que no patirá del pulmó encare que tiri un carro.

—¡Aixís deu ser un *escanya-pits*!

—Si, senyora; d' aquet modo 'ls anomenan las personas que no 'ls hi volen bé.

—¿Y aixó fuman los poetas?

—Si, senyora.. quan hem de pagar nosaltres. Quan los altres pagan, tenim l' *abnegació* de fumarho tot, encare que sigui lo millor de l' Habana.

—Jo que creya que 'ls artistas 's rentavan ab aygua de rosas y que no mes menjavan faisáns, cervellets y otras cosas finas! No obstant, ja havia d' estar escarmentada. Un altre cop, que vaig convidar á un tenor d' ópera, també en ausencia del meu marit, va resultarme moreno com vosté, y molt aficionat á menjar ali-oli y arengadas.

(1) Sense h. Si ho volen veure, encare guardo l' original.

—¡Ah, senyora, la classe d'aliments no influheix en la inspiració dels artistes! Miri la millor poesia amorosa qu'ha brollat de la meva ploma, sigué escrita després d'haverme cruspit mitja lliura de bacallá esqueixat y dugas sebas de las mes couhentas.

En aquet punt de la nostra conversació, va sentirse la campaneta de la porta.

La Hortensia va aixecarse esverada y va preguntarse: ¿Qui hi deu haver?

Desseguida va entrar la criada en lo menjador, dihent: ¡Hi ha don Paco! ¿Que l' obro?

—¡Lo meu marit!— va exclamar la romántica— ¡Cuytil! ¡Amaguís!

—¡Cá, barret!— vaig contestarli— No mes s'amagan 'ls que tenen culpa, y jo, senyora, encare que tingui la debilitat de fumar cigarros de quarto, soch un home de bé.

—¡Per l'amor de Deu!... Miri que si l' atrapa no 'n podrá fumar may mes; miri que del seu cos ne farà una mandunguilla.

—Y si m'amago, y després me troba ¡encare será pitjor! Aquí 'm quedo... y si 'l seu marit me toca 'm poso á cridar: ¡¡lladres!!

—¡Amaguís per mí, per la meva honra! Pensi que 'l tenor se va haver de ficar dins d'un *mundo*, perque va arribar lo meu marit... ¡Cuytil!

—¡Ay, senyora, en quin compromís me posas! ¡Amaguim allí ahont vulgui! Pero consti que en protesto ab tota la forsa dels meus pulmons..

—Vingui, que 'l ficaré al *mundo*.

—¡Y si ell m'hi troba, m'envia al *altre*!

Vaig ficarme al *mundo* que 'm va senyalar l'Hortensia. Ab la precipitació la tapa del bagul va aixafarme un dit; vaig demanar árnica; pero la meva malehida admiradora, per únich consol, va contestarme que me 'l fiqués á la boca, perque no hi havia temps á perdre.

Ademés, com que la tapa del *mundo* va agafarme los faldons del *chaqué*, vaig quedar en una situació tan terrible, qu' ab rahò puch dir, qu' hi patit molt en lo *mon... ó en el mundo*; es igual.

¡Y 'ls cuchs que vaig passar, quan lo marit gelós digué á la seva dona: «Hortensia, m'hi venut lo *mundo* á un company de café, y ab aquet camállich aném á portarli desseguida»!

—Precisament t'has desfet del moble que mes m'estimo— va contestar ella fingint un gran sentiment.

—¡Y ara, beneyta! Se tractés d'un recort de familia, encare... pero un *mundo* que vaig comprar als Encants per tres pessetas... Lo meu company m'en dona sis, y 'm sembla que no es cas de despreciar un negoci tan acceptable.

—¡Ja li portarás demá; ara recordo que 'l tinch plé de roba.

—Aixó ray; ab un obrir y tancar d'uls se dessembrassa— y va dirigir-se á obrir lo *mundo*.

Allavors, la Hortensia, veyent que no hi havia medi de dissuadir al seu marit, va dirli:—«¡Calla! ¡Quina memoria tinch! Ara penso qu'ahir vaig treure tota la roba que hi tenia y la vaig posar á la calaixera.

Y desseguida 'l camállich va carregarse 'l bagul, que contenia 'l meu cos mes mort que viu; y encare qu' ab sabatas y tot no faig mes amunt de quatre arrobas, lo camállich que va notar que 'l *mundo* pesava mes de lo natural, va exclamar mal humorat:

—Recristo, si arribo á saber que pesa tant, lo qu' es per quatre rals, ja li hauría dit que l'hi portés lo bisbe! ¡Ni que fós de plom!...

—¡Ja es un moble ben reforsat!— va afegir lo marit... y va comensar lo meu Calvari.

Estimat lector; Si no t'han traginat may dintre d'un *mundo*, ab los faldons del *chaqué* agafats, ab un dit esclafat y ab la por de rebre una tunyina, no 't pegui pas la humorada de probarho. ¡Se pateix molt! Sobre tot si 'l camállich que 't porta, rellisca ab una pell de taronja, y deixa caure 'l bagul que t'oculta, sobre l'empedrat, com á mi va passarme

Sort encare, qu' ab la cayguda van arrancarse los faldons que no 'm deixavan bellugar y després vaig quedar en un relatiu desahogo.

Per fí várem arribar á casa del comprador y 'l camállich va descarregarme.

Després un silenci sepulcral.

¿Ahont me trobava?

¿Qui podia assegurar que 'l nou amo del *mundo* no fos encare mes gelós que 'l marit de l'Hortensia y qu' al descubrirme no m'estrangularia?

Era precís arriscarse, pera salvarse d'una palissa probable.

Ab un cop d'esquena, donat á la tapa, era fácil obrir lo bagul.

Vaig probarho... lo pany no va cedir; pero acte contínuo vaig sentir crits de « ¡lladres! ¡socorro! » en l'habitació en que jo 'm trobava.

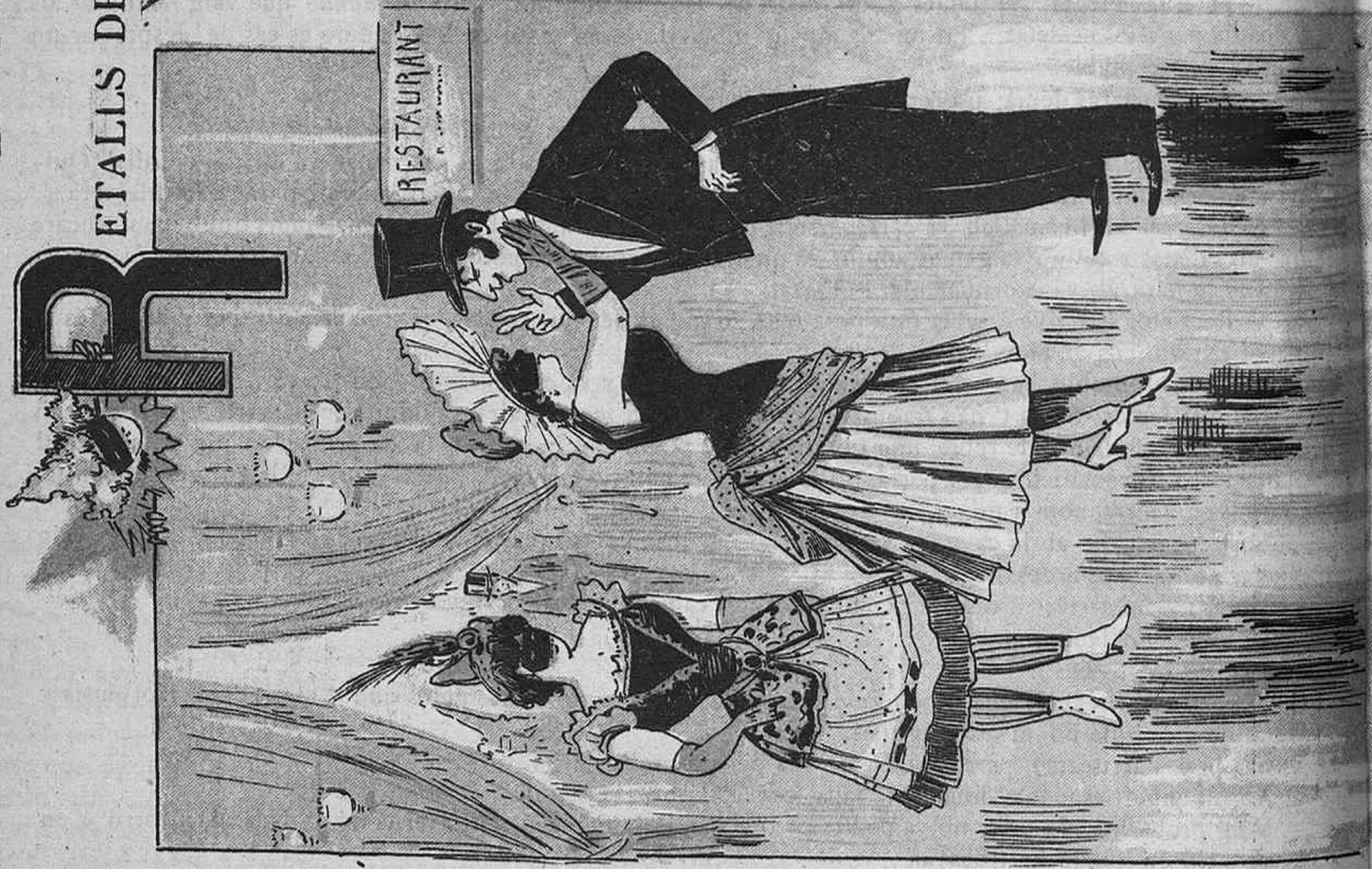
Vaig resar un pare-nostre, aguardant resignat l'últim instant de la meva vida.

Al cap de dos minuts vaig sentir gran trepitj vora meu y una veu de municipal que deya:

—¿Señora, ahont son los ladrones?

—En aquet *mundo*, va contestar una veuheta de dona, que no m'era desconeguda.

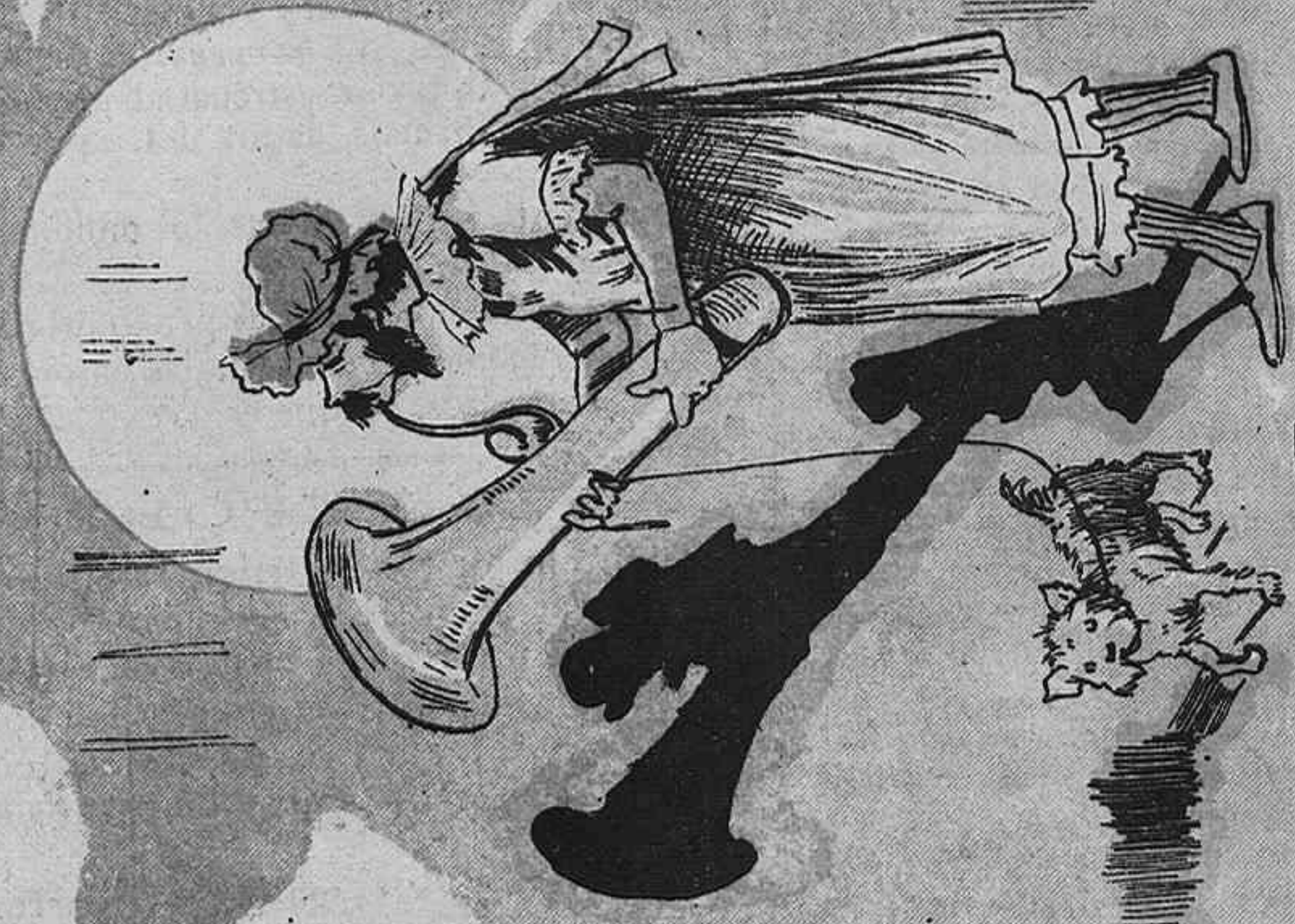
DETALLS DEL CARNAVAL

— Si 'ns portas al Restaurant, t' ensenyarém una coseta.

— De molt bona gana... si podia. Pero ¡recagaina! la mama sols m' ha dat mitja pesseta porque prengui un xacolate!

— Ja veuhen si resultado mística: alas de serafí, tres samarretas interiors tres camisas, dos parells de calssotets del papá, lo vestit de punt a sobre ajustat de cap á peus, y aqueix pámpol extraordinari. ¡Me sembla que 'ls senyors de la *Fulla* no hi tindrían res que dir!

Llopars

Miseria, trompa y compañía.

El Garbat y la Paqueta

—¡Si es aquí dintre, tireu lo bagul al carrer, porque no torni á ficarshi!—va cridar una veuhota, que no podia ser de ningú mes que d' un cafre.

—¡Ay, no, no ho feu!— vaig exclamar jo ab to llastimer.

Quan van obrir lo mundo 'm va semblar que estava somniant. Me trobava en lo recibidor de casa. La senyora qu' havia demanat auxili, era la meva dona.

¿Diuhen com pot ser?

La persona qu' havia comprat lo bagul al marit de l Hortensia, era un tio que viu ab nosaltres.

Resultats: Del susto vaig fer llit tres setmanas y va quedarme 'l *chaqué* en estat tan deplorable, que no mes me podrà servir de *chaqueta* si se 'm presenta ocasió de torejar en alguna corrida de beneficencia.

Pero ja estich escarmentat. Per un cas de que alguna altra admiradora meva torni á convidarme, tinch redactat un borrador de carta que diu així: Preciable amiga: si es casada no m' esperi. Vingui a casa.. quan la meva dona sigui fora. Dech advertirli pe 'l seu govern, que soch moreno y fumo puros de quarto.»

¡No m' agafarán pas mes!...

A. GUAICH TOMBA.

LICEO

Ab las funcions del diumenje donaren fi las de la temporada de hivern, conseguint en la penúltima una verdadera ovació la eminent Tetrassini y lo cèlebre Cardinali.

Com la Empresa al comensar la temporada creya que lo abono no 'l podria acabar fins lo día 18 del present, lo mestre Vanzo obligá á la mateixa li abonés los días que falta van, y tan bon punt ha lograt los *cunquibus*, sens pensar que fins á dit día, havia d' estar á sas ordres, ha tocat guillen.

Lo mestre Vanzo ab son injust proceder ha justificat un cop mes, lo refrá tan conegut de *músich pagat no fa bon só*.

Fins á la Pasqua (5 Abril) se diu que nostre gran teatro quedará tancat.

NOVETATS

Segueix á diari representantse l' espectacle *Urganda*, que donat l' éxit que va obtenint, sembla que hi ha magica per setmanas.

Ab la funció d' avuy, se despedeix la primera ballarina Srta. Stochetti y en son lloch la Empresa ha contractat á la celebrada Monroc. Trobém molt acertada la conreca.

Se 'ns assegura que ab lo mateix espectacle *Urganda*, s' está ultimant una adició que serà una torra extraordinaria, capassa per si so a pera donar tantas entradas com tot l' espectacle plega.

TÍVOLI

Acabadas las representacions de la companyia de ópera espanyola, dissapte y diumenge passats hi dongué funcions una companyia dramática, estrenant un apropósit de circunstancias titulat *Máximo Gomez o los tigres de la montaña* original de s jermans Molgosa, qual estreno s' havia anunciat en lo teatro Circo Barelonés.

No sabem los misteris que devian concorre pera que diu obra, de un teatro pasés á un altre, pero podém casi assegurar que di *viatge imprevisit* sigué contrari als autors de l obra, ja que havia sigut escrita para públich y teatro molt diferent de la que feu viu; aixís es, que obra que sens dupe hauria fet furor en lo públich del teatro, del carrer de Montserrat, obingué desgraciad éxit en lo que feya pochs dias acab. va de saborejar las bellasas de la ópera de s Srs Ocaña y Espí, titulada: *Aurora*.

En aseveració de lo que acabém de manifestar, se 'ns assegura que diumenje próxim se repetirá *Máximo Gomez* en lo teatro Circo per la mateixa empresa.

Hi preveyém dos plens y dos éxits.

Veurem si som profetas.

CATALUNYA

Desde nostra última revista ha tingut lloch en aquest teatro l' estreno de *El bajo de arriba*, sarsuela que ja está en l' olvit; *El domingo de ramos* que es una verdadera equivocació del Sr. Echegaray (Miquel); y com ab llibre dolent es impossible que lo músich pugui inspirarse, d' aqui vé que la tasca del eminent Bretón, no corri parellas ab la d' anteriors obras. Ab tot, si está algo exenta d' inspiració, lo resulta aixís d' orquestació qu' acredita un cop més al autor de *Garin*.

Ha debutat ab éxit la coneguda tiple Sra. Fuerres de Valdealde.

Pera dissapte s' anuncia l' estreno de *La maja*. Ja era hora que tornés á treure lo cep, després de tan anunciada.

UN CÓMICH RETIRA.

Bibliografia

Nostre apreciat amich y company D. Jacinto Ventura 'ns ha remés *Noche buena!* diálech dramátich en un acte y en prosa, estrenat ab grandió éxit en lo teatro de Novetats la nit del 24 de Decembre de 1894.

Igualment ns ha enviat lo monólech, titulat *¡Aixcquen lo teló!*...

Es una aixerida obreta que per lo original y acertada, 's fa recomenable á totas las empresas y companyias de teatros, porque es d' éxit segur.

AVIS IMPORTANT

Tenim lo gust de participar als corresponsals que al fernos novas demandas del passat número extraordinari no poguérem servirlos per haverse agotat la primera edició, qu' havent fet una segona tirada del mateix, cumplirém sens pérdua de temps los seus encàrrechs.

Aconsellém aixís mateix als corresponsals qu' hagin fet curt y desitjin altra remesa del expressat número, que no s' adormin, porque la segona edició está també á punt d' agotar-se, y no 'n farém una tercera.

LO CARNESTOLTAS DE SANCH

ESpanya.—¡Avuy ta un any que vareu comensar, malvats!... Y entre 'ls uns y 'ls altres, entre blancs y negres, jo y Cuba, som ben bé á ca 'n Pistrans!

Moneda corrent (1)

DURANT l'any que hem acabat he fet l'amor á cinquanta, mes ho he fet ab *pega* tanta... qu' encare no soch casat. Jo crech, á fé, qu' es un cástich (per mes que no he fet may danys,) pró tants y tants desenganys, la vritat, hasta fan fástich. ¡Y tot per qué? ¡Per ser pobral ¡Malvinatje 'l no ser rich!... ¡Si 'l qu' es pobre, sempre ho dich en lo mon hi está de sobral ¡Qué n' he tret de malgástar tant d' amor inútilment; tants mimos, tant sentiment.. poguentme 'ls ben estalviar? ¡Rés!... L' amor es *mercancia* qu' es cotisa ab plata y or... ¡Qui disposa sols del cor no fá carrera avuy día!

La práctica m' ha ensenyat, que es « *fingir*», lema en la dona tant si es dolenta com bona perque en aixó hi ha igualtat. Demostrará estimació si un partit se li presenta, mes, per 'xó, sempre está atenta per si 'n surt un de milló. Cassos d' aquets, m' han passat mes de vuyt y deu vegadas; qu' en fingirse enamoradas tenen lo *curs* aprobat. La Sió, perque á casa seva la fan casá ab un bolsista; l' altra, ab un capitalista volen que 's casi sens' treva, Y totas per 'quest istil, per ser pobre, m' han plantat; pró avuy, la cosa ha cambiat, ja soch l' home mes tranquil; perque, seguint la rutina m' he tornat com *ELLAS* son, per poguer treure del mon tant com puga dar la mina, puig he sabut que hi ha una vella molt rica, que 's vol casar si un jove logra trobar, y 'l tindrà: ¡Jo 'm caso ab ella! ¡Ja ma venjansa s' acostal... ¡Vella, pró rica?... ¡Què hi fá! ¡Marit ben jove tindrà... pero 'ls seus quartets li costal...

R ALONCO

CAMPANAROS

Doném las gracias als nostres estimats llegidors, per la bona acullida donada al passat número extraordinari, que ab tot y l' augment de tiratje, y ab tot y haverlo aplassat bastant, á causa del cambi de local de nostre establiment litogràfic, meresqué tanta acceptació, qu' en pocas horas varem quedar sense números, veyentnos obligats á ferne una segona tirada.

També devém dar las mes expressivas gracias als reputats escriptors y artistes que varen ajudarnos en la confecció

(1) Sobrant del número extraordinari.

del mateix, ja que á n' ells 's deu la major part del éxit.

¡Mil gracias á tots y hasta l' altre... que si Deu vol, será prompte!

✱

La tornada de 'n Martinez Campos, ha sigut verdadera-ment épica. Desembarch á la Corunya entre un cordo de tropa y guardia civil. Viatje á Madrid, entre guardia civil y tropa y primera tanda de xiulets á Valladolid. Arribada á la Cort, entre una muralla de *benemérits* y *caloyos* y segona tanda de xiulets.

Un cop á Madrid, cada surtida de casa séva, amenisada ab acompanyament de pitos...

En fi... una *ovació* en tota regla.

Lo cual que... 'm sembla qu' es suficient per demostrar la *popularitat* del héroe...

Y no obstant, l' home segueix embutxacantse una infinitat de sous, per distints conceptes...

Es lo que deu pensar en *Trampas*:

Vosaltres anéu xiulant...

¡que jo seguiré cobrant!

✱

Per de prompte la *tornada* de 'n Titó ja ha produhit resultats...

Y exemple, 'l desdixat peixeter que tot xiulant al *Pacificador* (?) de Cuba, va trobar la mort... ¡igual que si s' hagués passat á las filas insurrectas!

L' infelis, que per cert era un xicot de poch anys, va ser fusellat en tota regla...

En cambi 'ls *mambissos* entravan y surtían, espiavan y 's *passejavan* al héroe de la manera mes tonta.

Lo qual ben clar 'ns demostra

que 'l general dels *lloróns*,

tot lo que arronsa pe 'ls altres...

¡ho estira pe 'ls espanyols!

✱

La Companyía Trasatlántica ha disposat que 's reparteixin cinch mil *cajetillas* de tabaco, entre 'ls soldats del regiment de la *Primpcesa*, próxim á marxar á Cuba.

Es molt d' extranyar que 'l Consell d' administració de la seráfica companyía fassi aquesta excepció en favor dels soldats del mencionat regiment y en cambi no hagi dit ase ni bestia, als que anteriorment van marxar.

Ab tot no aplaudim la idea. Lo tabaco en qüestió será de estanch sens dupte y en tal cas aixó es mirar contra 'ls interessos d' Espanya, perque avants d' arribar á Cuba, la meytat dels soldats ja serán á la *garjola*...

¡Qualsevol resisteix 'l tabaco d' estanch!

¡Vés si no valdria mes que 'ls hi fessin lo compte ab estampetas y escapularis!

✱

Las oposicions que s' están efectuant pera la provisió de plassas de la *copla* d' en *Llantias*, son de *puntal*... ¡Hasta diuhen si s' hi podría sucar pa!

La part técnica del Jurat estava composta dels mestres senyors Candi, Pérez Cabrero y l' honorable *Llantias*. Los dos primers senyors van compendre que 'ls feyan servir de *cobertora* y van anársen ab la *música* á otra parte.

Y va quedar l' honorable *Llantias* sol... ¡qu' es lo que 's tractava de demostrar!

Y vet'aquí qu' en *Dientes*, aquest vull, aquest no vull, disposa al seu arbitri lo que li té mes compte.

Perque 'ls *concejals* que forman part del Jurat, no passen de figuras decorativas.

Y en *Llantias* fará la seva *santíssima* voluntat, y la *copla* seguirá sent lo que sempre ha sigut, y ¡*pax vobis!*

✱

A divertir-se tocan ó las darrerías del Carnaval.

Tal es lo titul que avuy mereix la crónica de la ballaruga, ja que dintre vuyt dies, 'ls adoradors de Terpsícore se las haurán d' espinyar; per lo tant los recomaném pera avuy lo grandíós ball de máscaras que prepara en lo elegant teatro Principal la distingida societat recreativa Coppelia, que ab un desprendiment sens igual ha destinat los beneficis que s' obtinguin á favor del Asilo Naval; pera disseppe lo que darà la societat *Centro Cómico Lírico* en lo Teatro de Novetats, que tant per son just crédit lograt, ja que avuy conta dit centre entre sos asíduos concurrents á lo mes granat de nostra societat, com per los imperdurables recorts que va deixar lo passat ball de la Candelera, creyém se veurá concorregudíssim; pera lo mateix dia, á n' als de la màniga ampla, lo del Circo Barcelonés; y pera lo próxim dimars dia de R. I. P. del Carnaval lo de beneficencia que donará en nostre gran teatro del Liceo la societat de escolas gratuítas francesas, que com de anteriors anys resulta lo verdader epílech de ballaruga per la numerosa concurrencia que hi assisteix aixís com també per lo lluhidíssim de las máscaras.

✱

Segons prevéyam fa poch números, la segona lleona *partera*, la simpática «Lili» ha surtit ja de *cuydado*.

Tres *canalletas menudas* han sigut 'ls fruyts del amor que li professa son enamorat «Carlos».

Amos... ¡que sigui l' enhorabona!

✱

La explosió d' un *bólide* á Madrid, va produhir un pánich indescriptible.

Los uns, encare que no sentían las trompetas, creyan que havia arribat l' hora del judici final; altres, que tot lo de dalt s' en anava baix, y la major part qu' havia estallat una revolució formidable.

Ab tal motiu van desenvoluparse una pila de escenas, que miradas desd' aquí, com si diguessim desde la barrera, resultan altament cómicas.

Un porter de las Salesas, á qui va trobarlo la explosió ab la escombra á la má, va posarse á corre com un gos quan li lligan una regadora á la cua. La guardia civil, creyent que 's tractava d' un dinamitero que volia escaparse, va donarli la veu de ¡alio!; pero ell igual que si li diguessin «Llúcia», continuava la seva precipitada carrera. Per fi pogueren deturar-lo, y vejeren qu' era un honrat pare de familia, que tenia tant apego á la vida com á la portería.

L' amo d' un *café barato* y 'ls concurrents, surtiren al carrer al sentir la explosió. Sossegada la cosa y al anar l' amo á tornar cambi, va trobarse ab que, un lladregot, que sens dupte no esperava altra cosa que l' ¡¡barrabuum!! del aerolit, pera fer de las sevas, li havia *netejat* lo calaix. Se diu que l' explosió d' ira del cafeter al veures robat sigué mes grossa que la del *bólide*.

Las monjas d' un convent de Vallecás (vora Madrid) al sentir lo tró van corre á buscar la protecció dels capellans, pensantse que 's tractava d' una revolució qu' acabaria ab la crema dels convents. ¡Vamos, no 'ns agrada criticar á ningú, pero si no fossin ellas, diriam que tanta por revela desconfiansa en la Divina Providencia!

Los que, trobantse en febrer, han fet lo seu agost, han sigut los apotecaris. Se compta que no tenian prous mans pera vendre medicinas pe 'ls sustos.

Y 'l que surt beneficiat per l' explosió, es en Cánovas. ¿Saben per qué? Perque li han regalat un tros del aerolit que va caure prop del Hipódromo, y com que diuen que 'l tal regalo 's compón principalment de ferro, pot servirli perfectament pera reforsarse la barra. ¡Ab tants anys de ferla servir ja la deu tenir molt gastada!

✱

Nostre company de Redacció Joseph Barbiny, (Pepet del Carril) está á punt de donar á coneixe lo seu nou drama en prosa que s' anomena *La primera obra*, del qual ne tenim las millors noticias, tant per sa originalitat com per sas condicions literarias.

✱

A pesar de tota la influencia posada en joch pe 'l clero y de la seva apelació contra los bandos dels arcaldes prohibint las professons en la via pública, lo Consell de Estat ha declarat que 'ls arcaldes no feyan mes qu' usar del seu dret al prohibirlas, á fi d' evitar que s' alterés l' ordre públich
¿Preguntan si ha passat á Espanya tot aixó?

No, senyors, aquí 'ns fa mes pór una excomunió qu' un revólver de sis tiros.

Aquí 's prohibeixen sols las manifestacions dels *descamisats*... y si 's permeten, se procura acabarlas á garrotadas.

Lo que referiam ha passat á Fransa.

¡Herejes!

✱

Lo senyor Bisbe de Barcelona ha estat malalt de gravetat, mes afortunadament sembla que ja 's troba fora de perill.

Com no som enemichs personals de ningú, y menos dels bisbes, doném ab satisfacció la noticia de la millora y 'ns alegrém moltíssim de que prompte pugui tornar á *fer fum*, per mes que 'ns entristeix la possibilitat de que 'l preu del tabaco s' apuji, si 's prén 'l desquit ab massa fuga.

Molta cautela, don Jaume.

No s' ho prengui ab massa arranch.

Y sobre tot si es possible

¡no 'ls fumi pas del estanch!

✱

Entre dugas bugaderas:

— Escolta Rossa ¿qu' es cert que á Madrid hi ha hagut la *explotació* d' un *bòlit* qu' ho ha fet trontollar tot?

— ¡Ja ho crech, burrangal! ¡Si fins diu qu' ha trencat las ulleras dels astrólechs que se 'l miravan!

— Encare que diuen que d' un *mánech* d' escombra van sortirne set balas, may hauria dit qu' un *bòlit* pogués fer tant mal. ¡Te juro, com Garbada que 'm dich, qu' aixís que 'l meu bordegás m' agafi 'l picador pera anar á jugar á *bólit* ab los seus companys, d' un revés lo deixo sense galtes;

CORRESPONDENCIA

(Tancada 'l 31 de Janer últim)

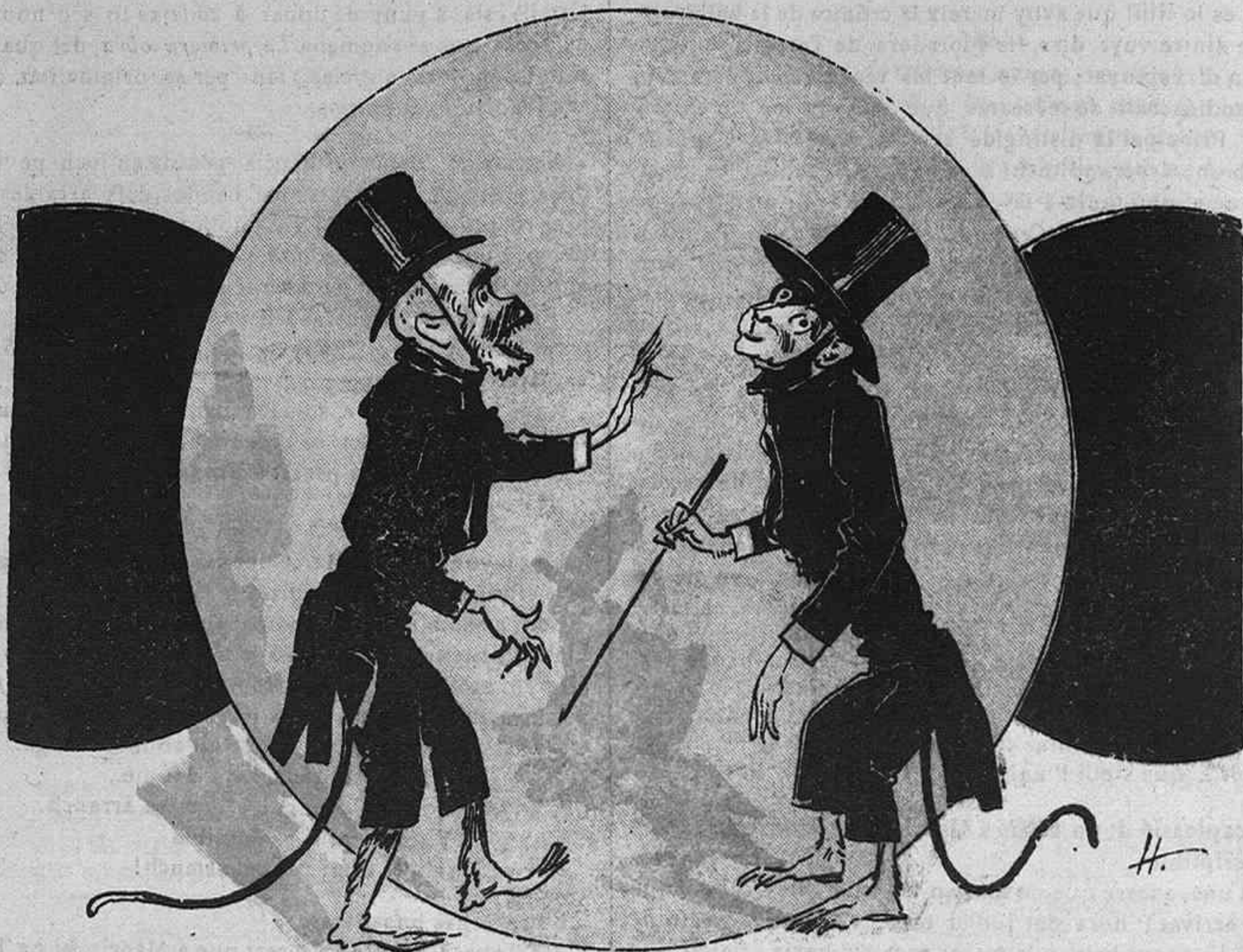
No serveix lo que 'ns han enviat los colaboradors: F. Olivé F.—S. P. de Vilafranca.—Joseph Guinovart.—J. Ferré Gendre.—Fernando Portas.—Samuel Gran.—J. Guillém.—Pere Batlle.—Dr. Tranquil.—J. Arallab.—Carta Nova.—Joseph Gorina Roca.—R. Campins.—Pere Salom.—Ramón Torres.—Carriquiri.—Echa Cara... (Lleyda).—E. T.—Jumera.—Gil Barebatxe.—Juglar del Panadés.—Tarmín Tirube.—Nitu de Tarragona.—M. Favut.—C. G. A.—Enrich Camprubí.—Tiquis-Miquis.—Stemull.—Bdo. Jordana.—Lo Nen Ros Joseph M.^a—Quimet Rey.—Antón Sabater.—Rafel F. Solá.

Badori de Mascanyis: Insertarém «A un ángel».—Aguileta: Anirá «¿Qué serán» y la primera «engruna».—E. Pi Fan: Ho publicarém tot.—D. A.: Aceptada.—Pere Grané Juliá: Id.—F. Ribas: Un anagrama.—B. Montagut: Está bè.—Non Non: Id.—Dalmau de Roda: Aniran los logogrifos.—Joseph Boguñá: Está bé.—Amadeo Punsoda: Publicarém la última que 'ns ha remés.—Ruch Nafra: Es fluixa.—Antón del Singlot: De vosté «Anunci».—Joan Rocavert: Y de vosté, l' últim rombo.—Salvador Portas: Anirá 'l primer geroglífich.

Quedan cartas per contestar.

LITOGRAFIA BARCELONESA
— de Ramón Estany —
6, Sant Ramón, 6.—BARCELONA

CALAVERADA

En *Ravachol* y un seu company havían desaparecut de la gabia. Gracias á oportunas disposicions, han sigut recuperats en un ball de máscaras y posats á disposició del Jutjat corresponent.

SECCIO DE TRENCA-CLOSCAS

XARADA

Son tan total tos ullets com hermosos, y al mirar, encens, Rita, sens pensar infinitat de cors frets. Que cabell de ta persona es com un primera d' or, y es tan dols lo teu amor com tos pares son segona

E. PI FARI.

TERS DE SÍLABAS

.....

Sustituhir los punts per lletres de manera que llegidas vertical y horisontalment diguin: 1.ª ratlla: Nom d' home; 2.ª: Ofici; 3.ª: Prenda de capellá.

UN BENEYT

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1234567890—En moltes cases n' hi ha.
- 519587192—Pessa catalana en 1 acte.
- 30971714—Poble catalá.
- 3696038—Nom d' home.
- 049890—Carrer de Barcelona.
- 36912— » »
- 0870—Poble catalá.
- 367—Carrer de Barcelona.
- 56—Arbre.
- 1—Vocal.

UN MIQUEL.

ROMBO

.....

Sustituhir los punts per lletres de manera que llegint horisonal y verticalment donguin los següents resultats: 1.ª ratlla: Consonant; 2.ª: Animal; 3.ª: Serveix pel cap; 4.ª: Peix; 5.ª: Tòthom ne té; 6.ª: Nom de dona; 7.ª: Vocal.

E. TORRENT COS A.

GEROGLIFICH

× 1/2 ILI
 D. I

EMPAYTA BOYNAS

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN LO NÚMERO 387

- Xarada-carta.—Es—ca—ro—la.
- Xarada.—Ro—me—a.
- Ters de sílabas.—BU TA CA
 TA BER NA
 CA NA NA

Lit. Barcelonesa de Ramón Estany
 6, Sant Ramon, 6.—BARCELONA